श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीसीतालक्ष्मणभरतशत्रुघ्नहनुमत्समेत श्रीरामचन्द्र परब्रह्मणे नमः

श्रीमद्रामायणे वाल्मीकीये आदिकाव्ये उत्तरकाण्डे

॥ द्व्यशीतितमः सर्गः ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

श्रीसीतालक्ष्मणभरतशत्रुघ्नहनुमत्समेत श्रीरामचन्द्र परब्रह्मणे नमः

॥ द्व्यशीतितमः सर्गः ॥

अगस्त्याश्रमाच्छ्रीरामस्यायोध्यां प्रति प्रस्थानम्

ऋषेर्वचनमाज्ञाय रामः सन्ध्यामुपासितुम्।
अपाक्रामत् सरः पुण्यमप्सरोगणसेवितम्॥ **7.82.1** ॥

तत्रोदकमुपस्पृश्य सन्ध्यामन्वास्य पश्चिमाम्।
आश्रमं प्राविशद् रामः कुम्भयोनेर्महात्मनः॥ **7.82.2** ॥

तस्यागस्त्यो बहुगुणं कन्दमूलं तथौषधम्।
शाल्यादीनि पवित्राणि भोजनार्थमकल्पयत्॥ **7.82.3** ॥

स भुक्तवान् नरश्रेष्ठस्तदन्नममृतोपमम्।
प्रीतश्च परितुष्टश्च तां रात्रिं समुपाविशत्॥ **7.82.4** ॥

प्रभाते काल्यमुत्थाय कृत्वाऽऽह्निकमरिन्दमः।
ऋषिं समुपचक्राम गमनाय रघूत्तमः॥ **7.82.5** ॥

अभिवाद्याब्रवीद् रामो महर्षिं कुम्भसम्भवम्।
आपृच्छे स्वां पुरीं गन्तुं मामनुज्ञातुमर्हसि॥ **7.82.6** ॥

धन्योऽस्म्यनुगृहीतोऽस्मि दर्शनेन महात्मनः।
द्रष्टुं चैवागमिष्यामि पावनार्थमिहात्मनः॥ **7.82.7** ॥

तथा वदति काकुत्स्थे वाक्यमद्भुतदर्शनम्।
उवाच परमप्रीतो धर्मनेत्रस्तपोधनः॥ **7.82.8** ॥

अत्यद्भुतमिदं वाक्यं तव राम शुभाक्षरम्।
पावनः सर्वभूतानां त्वमेव रघुनन्दन॥ **7.82.9** ॥

मुहूर्तमपि राम त्वां येऽनुपश्यन्ति केचन।
पाविताः स्वर्गभूताश्च पूज्यास्ते त्रिदिवेश्वरैः॥ **7.82.10** ॥

ये च त्वां घोरचक्षुर्भिः पश्यन्ति प्राणिनो भुवि।
हतास्ते यमदण्डेन सद्यो निरयगामिनः॥ **7.82.11** ॥

ईदृशस्त्वं रघुश्रेष्ठ पावनः सर्वदेहिनाम्।
भुवि त्वां कथयन्तो हि सिद्धिमेष्यन्ति राघव॥ **7.82.12** ॥

त्वं गच्छारिष्टमव्यग्रः पन्थानमकुतोभयम्।
प्रशाधि राज्यं धर्मेण गतिर्हि जगतो भवान्॥ **7.82.13** ॥

एवमुक्तस्तु मुनिना प्राञ्जलिः प्रग्रहो नृपः।
अभ्यवादयत प्राज्ञस्तमृषिं सत्यशीलिनम्॥ **7.82.14** ॥

अभिवाद्य ऋषिश्रेष्ठं तांश्च सर्वांस्तपोधनान्।
अध्यारोहत् तदव्यग्रः पुष्पकं हेमभूषितम्॥ **7.82.15** ॥

तं प्रयान्तं मुनिगणा आशीर्वादैः समन्ततः।
अपूजयन् महेन्द्राभं सहस्राक्षमिवामराः॥ **7.82.16** ॥

खस्थः स ददृशे रामः पुष्पके हेमभूषिते।
शशी मेघसमीपस्थो यथा जलधरागमे॥ **7.82.17** ॥

ततोऽर्धदिवसे प्राप्ते पूज्यमानस्ततस्ततः।
अयोध्यां प्राप्य काकुत्स्थो मध्यकक्षामवातरत्॥ 7.82.18॥

ततो विसृज्य रुचिरं पुष्पकं कामगामिनम्।
विसर्जयित्वा गच्छेति स्वस्ति तेऽस्त्विति च प्रभुः॥ 7.82.19॥

कक्षान्तरस्थितं क्षिप्रं द्वाःस्थं रामोऽब्रवीद् वचः।
लक्ष्मणं भरतं चैव गत्वा तौ लघुविक्रमौ।
ममागमनमाख्याय शब्दापयत मा चिरम्॥ 7.82.20॥

॥ इत्यार्षे श्रीमद्रामायणे वाल्मीकीये आदिकाव्ये
उत्तरकाण्डे द्व्यशीतितमः सर्गः॥